دانستنی‌ها
شهروند
۱۲
شنبه ۲۳ آذر ۱۳۹۸ | سال هفتم | شماره ۱۸۶۰
www.shahrvandonline.ir

در هر یک از اتاق‌های منزل یا محل کار مکان‌های امن را تعیین کنید. این مکان می‌تواند زیر یک میز محکم، یا کنار دیوار داخلی به دور از پنجره باشد.

تاریخ‌نگار

زادروز **نوستر آداموس**، پیشگوی شهیر فرانسوی، صاحب پیشگویی‌های بسیار از حوادث آینده (۱۵۰۳ میلادی)
زادروز **تیکو براهه**، منجم دانمارکی، از طرفداران نظریه مرکز جهان بودن زمین (۱۵۴۶ میلادی)
سالمرگ **جرج واشنگتن**، از مهم‌ترین چهره‌های تاریخ آمریکا و نخستین رئیس جمهوری این کشور (۱۷۹۹ میلادی)
زادروز **راج کاپور**، ستاره سینمای هند، نقش‌آفرین در فیلم‌هایی چون: سنگام، اسم من دلقک، آواره (۱۹۲۴ میلادی)
اخراج روسیه از **جامعه ملل** به دلیل حمله نظامی این کشور به فنلاند (۱۹۳۹ میلادی)
زادروز **ناصر حجازی**، دروازه‌بان نامدار تیم ملی فوتبال ایران و باشگاه استقلال تهران (۱۳۲۸ خورشیدی)
تأسیس **کمیساریای عالی پناهندگان** سازمان ملل متحد در شهر ژنو سوییس (۱۹۵۰ میلادی)
سالمرگ **آندره ساخاروف**، فیزیکدان هسته‌ای روس، پدر بمب اتمی اتحاد جماهیر شوروی (۱۹۸۹ میلادی)
سالمرگ **انوشیروان ارجمند**، بازیگر سینمای ایران، نقش‌آفرین در آثاری چون: قارچ سمی و دوئل (۱۳۹۳ خورشیدی)
آغاز ساخت بزرگ‌ترین سد جهان روی رودخانه **یانگ تسه** در چین (۱۹۹۴ میلادی)
سالمرگ **پیتر اوتول**، بازیگر انگلیسی، نقش‌آفرین در فیلم‌هایی چون: لورنس عربستان و شیر در زمستان (۲۰۱۳ میلادی)

زنگ تاریخ

غائله قند

اگر هنگام مطالعه این مطلب مشغول نوشیدن یک فنجان چای قندپهلو هستید یادتان باشد همین ایام سالروز اتفاق بزرگی در تاریخ معاصر ایران است که موتور محرک آن چیزی نبود جز قند! ۱۱۵ سال پیش، برابر بیست‌ودوم آذر ۱۲۸۳ خورشیدی علمای بزرگی چون شیخ‌مرتضی آشتیانی، سیدعبدالله بهبهانی و سیدمحمد طباطبایی در اعتراض به فلک کردن بازاریان تهران و درگیری نیروهای دولتی با مردم، از تهران راهی ری شدند تا «مهاجرت صغری» شکل بگیرد. در اواخر حکومت مظفرالدین شاه، خاقان بیمار قاجار عمده وقت خود را در ییلاقات تهران می‌گذراند و امور مملکت خصوصاً پایتخت را به صدراعظم بداخلاق خود علاءالدوله سپرده بود. اما چوب‌خوردن بازاری‌ها و مهاجرت علما از جایی شروع شد که به دلیل وقفه در واردات قند از روسیه -به دلیل جنگ روسیه و ژاپن- این متاع به‌شدت در بازار نایاب شد و به دلیل تعرفه‌ای که موسیو نوز بلژیکی، رئیس گمرکات وقت کشور بر آن بسته بود، قیمتش در بازار سر به فلک کشید. همین موجب شد تا علاءالدوله که پیشتر از بازاریان تهران کینه به دل داشت، چند نفر از آنان را به‌بهانه دست‌داشتن در غائله کمبود قند چوب بزند. در پایان مظفرالدین شاه که از تحصن علما در حرم حضرت عبدالعظیم(ع) نگران شده بود، شروط آنها را برای برکناری علاءالدوله و موسیو نوز پذیرفت تا غائله پایان یابد.

یک عکس، یک خاطره

خجالت‌دادن جانیان در اردوگاه کار اجباری - ۱۹۴۵

پس از پایان جنگ جهانی دوم بسیاری از نظامیان آلمانی دوران اسارت خود را در اردوگاه‌های کار اجباری که هر کدام از آنها در اختیار یکی از فاتحان جنگ بود، سپری کردند. در این عکس تعدادی از همین اسرای آلمانی را شاهد هستیم که در اردوگاه کار اجباری ارتش آمریکا مشغول دیدن فیلمی وحشتناک هستند؛ فیلم «جنایات نازی‌ها در اردوگاه‌های مرگ» که موضوع آن زنان و مردان و کودکان گرسنه، کتک‌خورده و سوخته بود. عکس‌العمل‌های ثبت‌شده از تماشاچیان اجباری این فیلم در سه واژه خلاصه شده است: شرم، ترس و بی‌تفاوتی!

ترین‌ها

رکوردشکنی ماکیان

امروز و در همین صفحه از «سرخ پرک نوک سرخ» نوشتیم که با یک‌میلیارد و ۵۰۰ میلیون، پرجمعیت‌ترین پرنده جهان است. اما وقتی صحبت به ماکیان و رکورددارن این عرصه می‌رسد، هیچ کس را یارای مقابله با مرغ و خروس نیست، چرا که آمارها حکایت از وجود ۲۵ میلیارد از این گونه جانوری در جهان دارند. بعد از مرغ و خروس، با فاصله‌ای بعید قرقاول با ۱۷۳ میلیون و بلدرچین با ۱۶۸ میلیون در رتبه‌های بعدی فهرست قرار دارند. جمعیت سه برابری مرغ و خروس نسبت به جمعیت انسان‌های روی کره‌زمین، خود حاکی از علاقه بشر به این حیوانات مفید است.

ریه بارانی زمین

طی چند ماه گذشته اخبار مربوط به آتش‌سوزی‌های پی‌درپی، حساسیت مردم جهان را نسبت به جنگل آمازون که عنوان بزرگترین جنگل بارانی دنیا را از آن خود کرده است، جلب کرد. جنگلی به مساحت ۵ میلیون و ۵۰۰ هزار کیلومترمربع —دو برابر مساحت کشور آرژانتین— و تامین‌کننده نیمی از اکسیژن موجود در جو زمین که لقب «ریه زمین» را به درستی برای آن به ارمغان آورده است. نکته‌ای جالب؛ دکلی به ارتفاع ۳۲۵ متر -یک متر بلندتر از برج ایفل- در قلب آمازون نصب شده که کار آن بررسی تغییرات شیمیایی و اقلیمی این جنگل غول‌پیکر است.

معما

به دام افتادن صدام

روزی که کالین پاول، وزیر امور خارجه وقت آمریکا با حضور در جلسه شورای امنیت، با ارایه مدارکی سعی در ثابت کردن ادعای تلاش رژیم صدام حسین برای ساخت جنگ‌افزارهای شیمیایی و هسته‌ای داشت، همه بهانه‌ها برای شروع نمایش بزرگ فراهم شده بود. سازمان ملل متحد پس از عملیات آزادسازی کویت در سال ۱۹۹۱ میلادی، بغداد را از توسعه جنگ‌افزارهای نامتعارف منع کرده بود و حالا مدارک و شواهدی که معلوم نبود از کجا به دست آمریکایی‌ها افتاده است، حکایت از آن داشت که عراق قطعنامه‌های شورای امنیت در این خصوص را زیر پا گذاشته است. درواقع از خیلی پیشتر جرج بوش پسر و متحد گوش به فرمانش تونی بلر تصمیم خود برای حمله به عراق و ساقط کردن رژیم صدام حسین را گرفته بودند و به دلیل داغ بودن حادثه تروریستی یازدهم سپتامبر، حتی با وجود گذشت دو سال از وقوع آن، دیگر قدرت‌های جهانی نخواستند یا نتوانستند حرکت موثری برای منصرف کردن آنها انجام دهند.

غافلگیری نیروهای ائتلاف

بیستم مارس ۲۰۰۳ میلادی، نیروهای ائتلاف بین‌المللی به رهبری آمریکا، عملیات نظامی علیه عراق را آغاز کردند. ارتش عراق و گارد ریاست‌جمهوری این کشور خود را کاملاً برای مقابله با تهاجم نظامی آمریکا آماده کرده بودند و با توجه به کثرت سربازان عراقی که وظیفه دفع تهاجم نیروهای ائتلاف را بر عهده داشتند، اغلب پیش‌بینی‌ها بر فرسایشی شدن جنگی استوار بودند. اما این همه ماجرا نبود و ضعف عراقی‌ها در مواجهه با تکنولوژی جنگی برتر نیروهای ائتلاف که عمده آن در بمباران‌های هوایی هدفمند خلاصه شده بود و همچنین بی‌انگیزگی سربازان عراقی برای دفاع از رژیم صدام حسین، خیلی زود دورنمایی حقیقی از نتیجه نهایی نبرد در اختیار کارشناسان نظامی دنیا قرار داد. سنگرهای رژیم بعث یکی یکی دچار فروپاشی شدند و در حالی که خیلی‌ها انتظار غافلگیر شدن آمریکایی‌ها در روبه‌رو شدن با توان نظامی عراق را داشتند، اما بالعکس این ضعف مفرط ارتش عراق و تاکتیک‌های ناکارآمد آن بود که نیروهای مهاجم را سورپرایز کرد.

دروغ‌های سعیدالصحاف

از لحظه آغاز نبرد تا دقایقی قبل از سقوط بغداد، محمدسعید الصحاف، وزیر اطلاع‌رسانی و فرهنگ وقت عراق از شکست‌های پیاپی نیروهای ائتلاف در جبهه‌های مختلف خبر می‌داد، اما حقیقت فراتر از چیزی بود که او روی پشت‌بام هتل الرشید با چهره‌ای حق به جانب رو به دوربین‌های تلویزیونی آن را القا می‌کرد. بیستم فروردین ۱۳۸۲ خورشیدی یعنی درست در بیست‌ویکمین روز تهاجم نیروهای ائتلاف، بغداد سقوط کرد و با پنهان شدن رئیس جمهوری سابق حالا دیگر که کشورش جولانگاه اشغالگران شده بود، فاتحه رژیم بعث برای همیشه خوانده شد. از اینجا به بعد دیگر بزرگ‌ترین دغدغه حاکمان جدید عراق در به دام انداختن صدام حسین خلاصه شده بود؛ هدفی که ۱۶ سال پیش در چنین روزی، برابر چهاردهم دسامبر ۲۰۰۳ میلادی، یعنی ۹ ماه پس از سقوط عراق، حاصل شد و صدام حسین عبدالمجید التکریتی در یک چاله در روستای الدور از توابع تکریت توسط آمریکایی‌ها دستگیر شد.

منبع: «پشت پرده جنگ خلیج‌فارس» نشر امید فردا و «مادر تمام نبردها» اثر ای.بی. گادفری

اطلاعات عمومی

حقایقی که شاید از آنها بی‌خبر بودید

از قاچاق کوکاکولا در کوبا تا پرجمعیت‌ترین کشور جهان

درک موضوعاتی که خلاف باورهای ذهنی ما هستند، سخت است و در مواجهه با آنها ابتدا دچار حیرت شده و سپس به دنبال دلایلی برای اثبات‌شان می‌گردیم، اما شاید بتوان این قبیل موضوعات را فقط با هدف افزایش دانش و اطلاعات عمومی مورد بررسی قرار داد و بعد خیلی راحت از کنارشان گذشت.

۱ اگر به نوشیدن کوکاکولا عادت دارید، پس از سفر به کره‌شمالی و کوبا روزهای سختی پیش‌رو خواهید داشت؛ زیرا تحریم‌ها راه ورود این نوشیدنی را به دو کشور فوق بسته است. البته در این مورد به‌خصوص نیز قاچاقچیان بیکار ننشسته‌اند و اگر واقعا وضعیت‌تان اورژانسی باشد، می‌توانید چند قوطی کوکا را با قیمتی گزاف در کوبا تهیه کنید.

۲ در ذهن اکثر ما تولد نوزادان دوقلو یک اتفاق نادر است، اما باید بدانید اتفاقا در سال‌های اخیر دوقلوزایی افزایش داشته که دلیل آن درمان‌های باروری مانند لقاح‌های مصنوعی است. ناگفته نماند بالا رفتن سن ازدواج نیز در این قضیه نقشی قابل تأمل دارد، چرا که احتمال دوقلوزایی در زنانی که در سنین بالاتر باردار می‌شوند، بیشتر است.

۳ به غیر از کلاشینکف، کلت، نارنجک، آرپی‌جی، بمب و... می‌توان این گیاه را در ردیف سلاح‌های گرم قرار داد. «فلفل نفس اژدها» به قدری تند است که با چشیدن فقط ذره‌ای از آن احساس اصابت گلوله به شما دست خواهد داد. شاید به همین علت بیش از مصرف خوراکی در تولید داروها از آن استفاده می‌شود.

۴ اگر عمر بشر را ۲۰۰ هزار سال تخمین بزنیم، می‌دانید تاکنون چه تعداد انسان روی کره‌زمین زندگی کرده‌اند؟ عددی که دانشمندان به آن رسیده‌اند، ۵۷ میلیارد نفر هستند. با وجود جمعیت فعلی جهان یعنی ۷ میلیارد و ۷۰۰ میلیون نفر، می‌توان گفت تعداد انسان‌های زنده فعلی چیزی در حدود ۸ درصد کل انسان‌هایی‌اند که تاکنون زیسته‌اند.

۵ به دلیل شهرت خاندان سلطنتی انگلستان، هرگاه صحبت از تاج و تخت می‌شود، بلافاصله آنها را به یاد می‌آوریم غافل از اینکه ۴۴ کشور دیگر جهان نیز دارای نظام سلطنتی از نوع مشروطه یا مطلقه هستند. البته خیلی از این کشورها همچون کانادا، استرالیا، و... را نیز باید ذیل همان نظام پادشاهی انگلستان به‌شمار آورد.

۶ «سرخ پرک نوک سرخ» با این اسم عجیبش پرتعدادترین پرنده روی کره‌زمین به شمار می‌رود. بر طبق تخمین‌ها، چیزی در حدود یک‌میلیارد و ۵۰۰ میلیون سرخ پرک نوک سرخ در نقاط مختلف جهان پرواز می‌کنند که البته در بعضی مناطق خصوصا قاره آفریقا مشکلی بزرگ برای غلات و زمین‌های کشاورزی به‌شمار می‌روند.

۷ برای سفر به پرجمعیت‌ترین کشور جهان نه پاسپورت لازم دارید نه بار و بندیل سفر. فیلترشکن شاید! بله درست حدس زدید، پرجمعیت‌ترین کشور جهان تا این لحظه شبکه اجتماعی فیس‌بوک است با نزدیک به ۲ میلیارد کاربر. بیشترین ساکنان آن را نیز اتباع هند، آمریکا، اندونزی، برزیل و مکزیک تشکیل می‌دهند.

منبع: msn.com

جدول شماره ۱۸۶۰

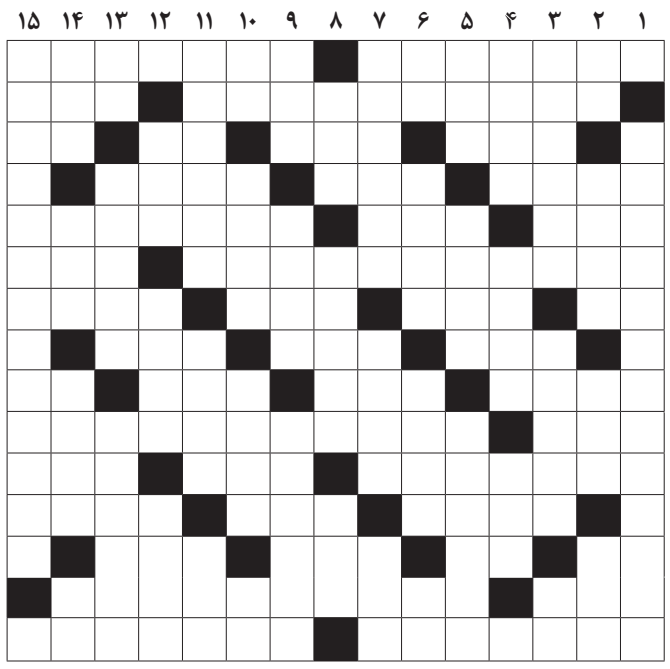

افقی

۱-فرشته موکل بر آب-سردار ایرانی و برهم‌زننده سلسله‌بنی‌امیه
۲-عمل یا فرآیند معالجه به وسیله مواد شیمیایی-نباید به نرخ روز خورد
۳-تخته شکسته‌بندی-نژاد قشقایی-حرف بدون رودربایستی-گرفتنی سربزنگاه
۴-قدرت و توان-خبر-عقیده و ایمان
۵-فرستاده خدا-نهی شاعرانه از آمدن-از توابع مثلثی
۶-از ابنیه معروف و تاریخی استان زنجان-صومعه
۷-بنده و شما-خرس آذری-حرف استثنا-راه‌رفتن کودک
۸-صدای نازک-خونبها-سوره پنجاه‌وچهارم قرآن
۹-سالک-خبرگزاری مصر-پیروان یک دین-اتاقک کشتی
۱۰-پوتین-لقب شاه خاندان زند
۱۱-گونه‌ای انگور دانه درشت-زندان مسعود سعدسلمان-گل ته حوض
۱۲-متضاد تقدم-آلیاژی است از آهن و فولاد-سلول تولیدمثل
۱۳-مغز سر-همسایه تهران-دیوار بلند-مادر وطن
۱۴-میوه باب لواشک-زمانی ورودی شهر حافظ و سعدی بود
۱۵-کنایه از مقام و ثروت است-بنای یادبود امام محمدغزالی در استان خراسان

عمودی

۱-کارگردان سوئدی توت‌فرنگی‌های وحشی
۲-سایه-پسران-جواب‌های-جای خالی از هوا
۳-آبیاری فلک‌زده-پیامبر ایران باستان-تابلوی ویتگنشتاین
۴-فقط خدا ندارد-تخته شیرجه-دفعه و مرتبه
۵-سال آذری-گذرگاه-پنبه را از پنبه‌دانه جدا کردن
۶-خدای ژرمن-آبی تیره-تکبیرگوی نماز جماعت-علامت مفعول
۷-پیوستگی و بستگی-نو عروس هزار داماد-گلخن حمام
۸-کارزار-آرزوها-کلمه تعلیل و پرسش
۹-تیم فوتبالی در یونان-پول قزاقستان-شاعر می‌گوید نگهدار که نکوست
۱۰-پایتخت آلمان غربی سابق-زمین غیر زراعتی-اکنون-بخاردهان
۱۱-جغدنشین-پرنده آوازخوان-قرارگاه
۱۲-منحنی و محدب-حج‌ماه ذیحجه-رگ‌بند
۱۳-آفت نباتی-ردیاب-کلمه‌ای که هنگام ترس و احساس خطر می‌گویند
۱۴-شیشه آزمایشگاه-قصد و آهنگ-رباعی‌سرای نامی-ساز هفت‌بند
۱۵-تیمی قدرتمند در فوتبال انگلیس
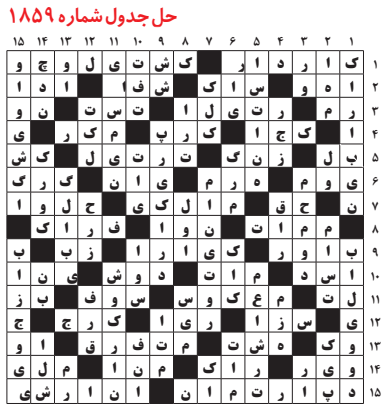
حل جدول شماره ۱۸۵۹